

typisch
Tynaarlo

Leefbaarheidsonderzoek Omgevingsvisie Samenvatting Antwoorden open vragen

ENQUÊTE ONDER DE INWONERS VAN DE GEMEENTE TYNAARLO

Uitgevoerd in de periode oktober t/m november 2019

Rapporteur: Rob van Vliet, Weusthuis Associatie

Inhoudsopgave

Toelichting.....	3
Samenvatting vraag over de toekomst van het dorp.....	4
Bunne, Donderen, Winde – 25 respondenten	4
De Groeve, Midlaren, Zuidlaarderveen – 19 respondenten	5
Eelde-Paterswolde – 621 respondenten	6
Eelderwolde – 157 respondenten	8
Tynaarlo – 109 respondenten	10
Vries – 237 respondenten	12
Zeijen – 46 respondenten.....	13
Zuidlaren – 540 respondenten	15

Toelichting

In het najaar van 2019 is een leefbaarheidsonderzoek uitgevoerd onder de inwoners van de gemeente Tynaarlo. 1936 respondenten hebben de moeite genomen een uitgebreide vragenlijst in te vullen. De vragenlijst bevatte ook enkele open vragen. Vooral de vraag over de toekomst van het eigen dorp is door veel respondenten beantwoord. Deze vraag is daarom samengevat. Het ging om de vraag:

Welke ideeën heeft u voor de toekomst van uw dorp? Wat zou er volgens u moeten veranderen? Welk advies zou u de gemeente willen geven als het gaat om de toekomst van uw dorp of van de gemeente als geheel?

Samenvatting vraag over de toekomst van het dorp

Bunne, Donderen, Winde – 25 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Blijf luisteren naar de bewoners van de kleine kernen. Die weten heel goed wat goed is voor hun leefomgeving. Focus niet alleen op de grote kernen	1
ALGEMEEN EN VOORZIENINGEN	
Dorpse sfeer houden, geen grote uitbreiding	1
Kiezen voor verduurzaming: biologische landbouw, klimaatadaptatie, energietransitie, weg met de megastallen en intensieve landbouw	4
Wandelpaden in de omgeving van de dorpen: dorpsommetjes	1
Overlast houtkachels tegengaan: roetfilters	2
Zorg voor kleine scholen	2
Elk dorp een ontmoetingsruimte	1
Geen windmolens	1
Natuurbehoud, versterken biodiversiteit, ecologisch bermbeheer	1
WONEN	
Bouw starterswoningen, woningen voor jonge gezinnen.	1
Duurzaam bouwen, passend in het landschap	1
VERKEER EN VERVOER	
Veilige fietspaden van en naar Donderen langs de Norgerweg	2
Verbeteren verkeersveiligheid, er wordt te hard gereden (o.a. N386)	4
Frequenter openbaarvervoer vanuit Donderen	3
Oplaadplaatsen voor e-bikes en elektrische auto's, elektrische deel-auto per dorp	1

De Groeve, Midlaren, Zuidlaarderveen – 19 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Verklein de afstand tussen burger en bestuur. Er komt dan ook meer belangstelling om mee te denken.	1
ALGEMEEN EN VOORZIENINGEN	
Zorg dat de glasvezel er komt	1
De wegen binnendoor naar Zuidlaren moeten verbeterd worden	
Dorpse sfeer houden, geen grote uitbreiding	1
investeer in saamhorigheid en samen dingen aanpakken	1
Hondenpoep in De Groeve	1
Wandelpaden geschikt voor wandelen met honden	1
Wandelpaden in de omgeving van de dorpen: dorpsommetjes	1
Natuurbehoud, versterken biodiversiteit, ecologisch bermbeheer	1
WONEN	
Bouw levensloopbestendige woningen en woningen voor starters	2
VERKEER EN VERVOER	
Veilige fietspaden	1
Verbeteren verkeersveiligheid, er wordt te hard gereden (oa. De Groeve)	1

Eelde-Paterswolde – 621 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Samen met bewoners werken aan verbeteren openbare ruimte, bebouwing en verkeersoplossingen	15
De gemeente reageert niet op klachten. Wel ontvangst bevestiging, geen reactie. Beter luisteren.	22
Oprichten dorpsbelangengroep als klankbordgroep voor de gemeente	2
VOORZIENINGEN CENTRA	
De herontwikkeling van het centrum van Eelde roept veel weerstand op. Men ergert zich aan de grote gaten in de bebouwing, de leegstand van panden aan de Hoofdweg, de verpaupering van het gebied. Van de gemeente wordt verwacht dat ze de regie neemt in de aanpak van het centrum: open gaten invullen met nieuwe functies (maatschappelijke voorzieningen, woningen), geen hoogbouw, dorpse schaal handhaven. Aantrekkelijke inrichting openbare ruimte. Dag-horeca, Terrassen. Groen.	120
De verkeerssituatie bij het centrum van Eelde moet aangepast, te onoverzichtelijk, gevaarlijk, onduidelijk	30
Voor de winkelcentra van Eelde en Paterswolde wordt voorgesteld te komen tot een veel aantrekkelijker verblijfskwaliteit. Door commerciële en maatschappelijke functies te combineren, aantrekkelijke inrichting, horeca, terrassen etc. wordt de ontmoetingsfunctie versterkt. Vergelijk Haren en Roden	30
Winkels als Action en Zeeman	4
Verbeteren bereikbaarheid winkels Hoofdweg door toevoegen parkeerplaatsen.	
Behoefte aan meer ontmoetingsruimte voor ouderen, met activiteiten, cursussen e.d.	9
Bibliotheek moet gehandhaafd	10
Zorg voor meer opbouwplekken voor crowswagens	5
5G wordt ons opgedrongen	2
Meer speelvoorzieningen	12
Grote (natuur-)speeltuin, mogelijk in combinatie met een kinderboerderij	8
Ontmoetingsplaats voor de jeugd, jeugdsoos	9
Losloopegebied voor honden	1
Zorg voor afvalscheiding achteraf, minder vuilnisauto's	1
Stoppen autocross en geluidsoverlast sportclubs	3
OPENBARE RUIMTE	
Onderhoud stoepen, fietspaden laat veel te wensen over. Losse stoeptegels. Fietspaden levensgevaarlijk	67
Onderhoud groenstroken, parken en plantsoen laat te wensen over.	35
Groenstructuur versterken, meer bomen, meer bloemperken (bloemdorp!)	41
Natuurbehoud, behoud houtwallen buitengebied	18
Schelfhorst moet natuurgebied worden	3
Inrichting openbare ruimte beter afstemmen op minder validen	2

	Zorgen voor voedselbos en/of pluktuin	2
	Meer wandelpaden, o.a. richting Bunne	2
	Gebruik houtkachels verbieden	3
	Tegengaan hondenpoep	7
WONEN		
	Zorg voor goedkope starters (huur-)woningen, toewijzen aan woningzoekenden uit Eelde-Paterswolde	22
	Bouw appartementen voor 55+	30
	Bouw levensloopbestendige woningen met tuin, koopwoningen in het midden segment, kleine bungalows	16
	Dorp niet volbouwen, geen verdichting	10
	Inbreiden in plaats van uitbreiden	3
	Geen nieuwe woonwijken meer	7
	Zorgen voor nieuwbouw, bijv. ten westen van Spierveen	3
	Meer inzetten op duurzaamheid, bewoners helpen met energietransitie (subsidies)	14
	Betere architectuur woningen	5
	Ecologische woonwijk aanleggen	2
VERKEER EN VERVOER		
	Pak Hoofdweg Eelde snel aan en zorg voor veilige fietspaden en verkeer remmende maatregelen	55
	Het 30-km regiem in de woonwijken beter handhaven en inrichting aanpassen	30
	Fietsers voorrang op rotondes	7
	Verbeteren verkeersveiligheid, m.n. voor fietsers	22
	Betere fietsverbindingen met Groningen, Assen en Haren	5
	Veiliger kruising Hoofdweg – Vennerstraat (verkeerslichten)	4
	Vennerstraat veiliger voor fietsers (scholieren)	3
	Veilige oversteek Legroweg bij de sporthal	15
	Doorgaand verkeer door het dorp beperken: aanleg rondweg	8
	Snelheid remmende maatregelen op de Hoofdweg en Legroweg	15
	Oplossing voor verkeerschaos Groote Veen	3
	Stilasfalt op hoofdwegen	3
	Verkeersdrempels verwijderen	1
	Herinrichting Esweg met fietspaden	9
	Beter openbaarvervoer naar Groningen: frequenter en sneller	29
	Lijn 9 niet inkorten, Spierveen blijven bedienen	14
	Betere OV-verbinding met NS station Assen	13
	Bus naar Haren	10
	OV knooppunt centraal in het dorp	1
	Nachtbus vanaf Eelde naar Groningen	2
	Tegen transferium De Punt	1
	Stoppen met GAE, overlast beperken	8

Eelderwolde – 157 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Gemeente luistert alleen naar actiegroep tegen buurtsuper. Groep is niet representatief. Zorg voor snelle besluitvorming supermarkt.	5
VOORZIENINGEN	
Zorg voor een goede supermarkt: dagelijkse boodschappen dichtbij en tevens bevorderen sociale samenhang	50
Kies voor een kleine buurtsuper	5
Geen behoefte aan winkels in Eelderwolde, zorgt voor verkeersoverlast	7
Graag een klein centrum met winkels, bibliotheek, ontmoetingsruimte, horeca e.d.	4
Klein (eventueel mobiel) gemeenteloket, Vries te ver weg	5
Behoeft aan meer ontmoetingsruimte voor ouderen en voor jongeren. Wellicht bestaande ruimte (scholen, Onlanderij) te gebruiken?	17
Bibliotheek	3
Afhaalpunt NL post	1
Speelvoorzieningen voor oudere jeugd (bijv voetbal kooi)	8
Beter onderhoud bestaande speelvoorzieningen	2
Biologische moestuin	2
Meer prullenbakken, met name langs Madijk	7
Voortgezet onderwijs	1
Losloopgebied voor honden	1
trimparcours	6
Sportvoorzieningen (o.a. tennisbaan)	3
OPENBARE RUIMTE	
Fiets- en wandelpaden zijn te smal voor het intensieve gebruik, met name de Madijk	13
Onderhoud groenstroken, parken en plantsoen laat te wensen over.	3
Natuurbehoud, versterken biodiversiteit, bloemperken	3
Hondenpoep tegengaan	4
Water Rietdijk verbinden met Waterwijk	
WONEN	
Geen nieuwe woningbouwlocaties in de omgeving	2
WKO voor het hele dorp	1
VERKEER EN VERVOER	
Verkeer-remmende maatregelen op de Borchsingel en de Woltsingel, met name bij de scholen, daar veilige oversteek Borchsingel.	31
Snelheid op Groningerweg beperken tot 50 km, verkeer-remmende maatregelen nemen	5

	Het 30-km regiem in de woonwijken beter handhaven en inrichting aanpassen	2
	Geen auto's op de Drentse Dijk	1
	Verbeter het openbaarvervoer in de wijk. Bus van transferium A7 over de Borchsingel naar de stad.	12

Tynaarlo – 109 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Luisteren naar burgerinitiatieven. Behoeft aan daadkrachtiger bestuur.	3
VOORZIENINGEN	
Zorg voor een goede supermarkt	7
Ontmoetingsruimte voor ouderen, dorpshuis	4
Uitbreiden basisschool, ruimte voor kinderopvang, basisonderwijs verbeteren	3
Jeugdsoos	4
OPENBARE RUIMTE	
Beter onderhoud groenvoorziening, openbare ruimte, straatverlichting	11
Geen 'stenen' tuinen	1
Natuurbehoud, versterken biodiversiteit, bloemperken	1
Hondenpoep tegengaan	2
Geen bladblazers gebruiken	1
Geen drone's toestaan	1
Herinrichting Dorpsstraat	2
Regenwater opvangen	1
Open vuur en houtkachels verbieden	3
WONEN	
Bouw starterswoningen	4
Bouw levensloopbestendige woningen voor ouderen	3
Ruimte voor nieuwbouw voor gezinnen ter ondersteuning van voorzieningen	5
Beperkte nieuwbouw via inbreiding in de kern	2
Bouw energie-neutrale woningen	3
VERKEER EN VERVOER	
Beter openbaarvervoer naar Groningen en Assen, bijvoorbeeld via transferium bij A28	20
Nieuw treinstation Tynaarlo	12
Verbeteren verkeersveiligheid	4
Snelheid remmende maatregelen Stationsstraat, Hunebedstraat,	1
Geluidsoverlast A28 tegengaan	1
Foutparkeren op de stoep tegengaan	2
Verbeteren fietspaden, o.a. Hunebedstraat , en fietspaden naar Vries en Zeegse	6
Uitdagende trails voor mountainbikers	1
Vrachtverkeer weren uit Dorpsstraat en Schoolstraat	2
Meerweg moet voorrangsweg worden	1
Zet in op waterstof voor auto's en verwarming huizen	1

Vries – 237 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Zorgen voor breed gedragen dorpsvereniging	1
Een enkele respondent reageert enthousiast op dit onderzoek, een ander reageert juist uiterst sceptisch: het heeft toch geen zin	3
ALGEMEEN EN VOORZIENINGEN	
Behoud de dorpse uitstraling, groen, eenvoudig, zorgzaam	12
Behoud het landelijk karakter van de gemeente, versterken natuur en biodiversiteit	6
BUITENGEWOON TYNAARLO is passender dan Typisch Tynaarlo	1
Streven naar duurzame gemeente, klimaatbeleid prioriteit geven, beperken afvalstromen	8
Zorg voor versterking van het centrum door winkels en andere voorzieningen te concentreren, een compact en gezellig centrum met leuke lunchtentjes en terrassen.	15
Zorg voor meer variatie aan winkels	12
Oplossing voor leegstaande panden in het centrum	7
Meer aandacht voor toerisme: centrum en omgeving kerk aantrekkelijk inrichten, (natuur) camping opzetten, kleine jachthaven met camperplaats, fiets- en wandelmogelijkheden promoten	7
Beter onderwijs, kind-centrum, MFA, basisscholen samenvoegen met ondersteunende functies	5
Uitbreiden basisschool, ruimte voor kinderopvang, basisonderwijs verbeteren	3
Voorzieningen voor jongeren, jeugdsoos	2
Meer speelvoorzieningen	2
Geen grote wind/zonneparken rond het dorp	1
Snel internet in het buitengebied, geen 5G	2
Sportaccommodatiebeleid: beter samenwerken met sportclubs	3
Stoppen met bijdrage GAE	1
OPENBARE RUIMTE	
Beter onderhoud groenvoorziening, openbare ruimte, straatverlichting	27
Meer parkeerruimte bij scholen	1
Geen reclame borden langs de Asserstraat	2
Wateroverlast en hittestress voorkomen, riolering verbeteren	4
Hondenpoep tegengaan, geen loslopende honden	5
Politie op de fiets: beter contact	1
Wandelpaden niet bol, maar afvlakken	4
Fitness circuit, bewegen in de buitenruimte stimuleren	4
Bredere trottoirs en fietspaden voor mensen met beperking	1
Houtkachels verbieden	1
WONEN	

	Snel starten met de bouw van nieuwe woningen, woningen voor starters, ouderen en gezinnen om de voorzieningen in het dorp te ondersteunen	62
	Bouw levensloopbestendige woningen voor ouderen in de kom van Vries (bijvoorbeeld hofjes)	6
	Geen nieuwe woningen	1
	Bouwen toestaan op grens buitengebied	1
	Bouw energie-neutrale woningen	3
VERKEER EN VERVOER		
	Beter openbaarvervoer naar Groningen en Assen, nachtbus	2
	Geen transferium	1
	Verbeteren verkeersveiligheid met name op fietspaden	4
	Snelheid remmende maatregelen Asserstraat (rotonde zuidzijde) en op de hoofdweg door het dorp	9
	Kiezen voor de fiets i.p.v. voor de auto, bestaande fietspaden verbeteren, geen nieuwe	3
	30-km zones: snelheid handhaven	3
	Het hele dorp 30 km zone	1
	Bestaande afslag vanaf de Asserstraat naar de Fledders vervangen door rotonde	5
	Hardrijden en parkeeroverlast in de Westerstraat en Veenkampen	1
	Centrum autoluw	1
	Taarloseweg open voor doorgaand verkeer	1
	Aanpak foutparkeren centrum	4
	Te weinig parkeerplaatsen in de woonbuurten	1

Zeijen – 46 respondenten

	Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE		
	Slagvaardiger inspelen op initiatieven vanuit het dorp	3
ALGEMEEN EN VOORZIENINGEN		
	Dorpse sfeer houden, geen grote uitbreiding	1
	Kiezen voor verduurzaming: biologische landbouw, klimaatadaptatie, energietransitie	2
	Beter gebruik MFA door lagere huur gebruiksruimtes	2
	supermarkt	1
	Geen windmolens	1
	Stankoverlast intensieve veehouderij tegengaan	5
OPENBARE RUIMTE		
	Beter onderhoud groenvoorziening, openbare ruimte (vegen)	2
	Spelvoorzieningen vernieuwen	2
	Natuurbehoud, versterken biodiversiteit, ecologisch bermbeheer	2

WONEN		
	Bouw starterswoningen, woningen voor jonge gezinnen op de plaats van het voetbalveld, voetbalveld naar overzijde hoofdweg. Doel nieuwe instroom moet zorgen voor ondersteunen school en sportclubs	13
	Bouw levensloopbestendige woningen voor ouderen	2
VERKEER EN VERVOER		
	Beter openbaarvervoer naar Groningen en Assen	1
	Fietspad van Zeijen naar Peest	1
	Verbeteren verkeersveiligheid, snelheid remmende maatregelen Hoofdstraat en bij de Brink	3

Zuidlaren – 540 respondenten

Onderwerpen	Aantal keren genoemd
PARTICIPATIE	
Wees eerlijk en duidelijk naar uw burgers en zorg voor snellere besluitvorming, heldere klachtenprocedure ontwikkelen	10
CENTRUMONTWIKKELING	
Zorg bij de herontwikkeling van het centrum voor handhaving van het dorpse karakter, versterk de groene (bomen)structuur en geen grootschalige, hoge bebouwing	20
Zorg voor snelle uitvoering van het door de raad vastgestelde plan met een supermarkt op het PBH terrein in combinatie met andere functies en woningen	70
Versterk de bestaande winkelstructuur (het lint), geen winkels op de PBH locatie	35
Parkeren verbeteren: weg met het verhoogde stoepparkeren, extra parkeergelegenheid op de PBH locatie	35
PBH: ontmoetings- en verblijfsplek	1
Meer discount winkels: Lidl, Aldi, Action	25
Geen budgetwinkels	1
Gevarieerd winkelaanbod	9
Leegstand winkels tegengaan	5
Doorgaand verkeer en vrachtverkeer van de Stationsweg af door het aanbieden van een rondweg: via de Voorkampen en over het PBH terrein richting De Groeve	55
Geen ringweg vis de Voorkampen	1
Herinrichting Stationsweg tot 30 km weg en/of eenrichtingsweg	15
Rotonde bij de Brink	10
Verkeersveiligheid in het centrum verbeteren, veilige oversteken voor voetgangers en fietsen	15
Rijrichting fietspaden Stationsweg duidelijk aangeven en handhaven	10
Winkelcentrum volledig voetgangersgebied	2
Laad- en loslocatie buiten het centrum	1
Extra aansluiting Zuidlaren – zuid op de N34	3
Herinrichten Grote Brink: groen, terrassen, ontmoeten; geen parkeerterrein	15
Meer terrassen en gezelligheid	6
Meer bankjes en prullenbakken in het centrum	7
Voorsignalering verkeerslichten Mensinge	1
Openbare toiletten in het centrum	4
OPENBARE RUIMTE EN VERKEER EN VERVOER	
Onderhoud openbare ruimte, stoepen, wandelpaden laat te wensen over. Losse stoeptegels.	22
Beter onderhoud groenstroken, parken, actief snoeibeleid	15
Groenstructuur versterken, meer bomen, natuur, biodiversiteit	20

Betere fietsvoorzieningen: onderhoud fietspaden, veilige fietsoversteken, fietsers voorrang op rotondes	20
Zuidlaren aansluiten op fietssnelweg Assen-Groningen	1
Aandacht voor mensen met beperking bij inrichting omgeving	4
Westlaren: achterstallig onderhoud openbare ruimte	2
Losloopgebied voor honden	3
Beter openbaarvervoer naar Assen	13
Nachtbus naar Groningen	1
Het 30-km regiem in de woonwijken beter handhaven en inrichting aanpassen	8
Verdubbeling N34 tegenhouden	2
Hardrijden Groningerstraat tegengaan	1
Dobbe's Telefoonstraat verbeteren	1
Handhaving oversteekplaats Schuilingsoord	3
Geluidswal N34 doortrekken bij Zuid-Es	1
Parkeerprobleem Havezathelaan	1
Verkeersoverlast Julianalaan	1
Tegengaan hondenpoep en loslopende honden	4
WONEN	
Zorg voor goedkope starters (huur-)woningen, toewijzen aan woningzoekenden uit Zuidlaren	25
Bouw appartementen of levensloopbestendige woningen voor 55+ in het centrum, met name PBH locatie	45
Woningbouw gericht op middengroepen	12
Wijken met huurwoningen verpauperen	1
Aandacht voor duurzaamheid	8
Twee woontorens op PBH	1
Bouw Tiny Houses	3
Inbreiden in plaats van uitbreiden	1
VOORZIENINGEN EN DIVERSE	
Nieuwe sporthal (bijvoorbeeld op PBH)	12
Nieuwe sportschool	1
Nieuw gezondheidscentrum (anderhalve lijns), bijv. PBH	11
Voorzieningen, activiteiten voor jongeren, jeugdsoos	8
Bibliotheek behouden, uitbreiden met ontmoetingscentrum	5
Gemeenteloket	1
Recreatiemogelijkheden zuidkant Zuidlaardermeer versterken: vaarverbinding met het centrum en jachthaven (PBH), camperplaatsen, beter strand,	10
Recreatief zwem-meer	1
Focus op groene recreatie en toerisme	1
Meer parkeren bij BSO	1
Basisscholen samenvoegen, een grote brede school, nieuwe gebouwen	3
Dorpshuis Schuilingsoord	1
Grote speeltuin	1
Weg met de megastallen	1
Concentratie sportvelden en sportaccommodaties (bijv. Randweg)	2
Verbeteren sportvelden Wenackers	1
Middelbare school handhaven en verbeteren	12

	Dorpsbrouwerij Schuilingsoord	1
	Betere begeleiding nieuwkomers	1